

การปฏิบัติที่เป็นเลิศ

BEST PRACTICE

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนา
กล้ามเนื้อมัดเล็กเด็กปฐมวัย

ระดับชั้นปฐมวัยปีที่ 1 ห้อง 2
ปีการศึกษา 2566
สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 1
คุณภาพของเด็ก

จัดทำโดย
นางศุภิสรา มีเขียว
นางสาวศิลาพร กระเช้าเพชร

โรงเรียนนเรศวร 37/3 หมู่ 16 ตำบลท่าผา
อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมเอกชน

คำนำ

Best Practice การกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กเด็กปฐมวัยของชั้นอนุบาล 1/2 จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดรวบยอด ซึ่งสามารถฝึกได้ตั้งแต่เด็กๆเช่นนี้ จะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาได้สมวัย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้จัดทำหวังว่า Best Practice เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดรวบยอด นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และผู้สนใจทั่วไป ขอขอบคุณคณะบริหารและศึกษานิเทศก์ที่ให้โอกาสและความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้โปรดให้คำแนะนำโดยตรงเพื่อการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

นางศุภิสรา มีเขียว

นางสาวศิลาพร กระจ่างเพชร

ผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความสำคัญของนวัตกรรม/แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)	1
วัตถุประสงค์	1
กลุ่มเป้าหมาย	1
Model	6
กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน (Flow Chart)	7
ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ	8
องค์ความรู้ที่เกิดจากนำ(Best Practices)ไปใช้	9
ปัจจัย ความสำเร็จ	9
บทเรียนที่ได้รับ	9
การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ	10
ภาคผนวก/ภาพประกอบการทำ(Best Practice)	11

การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อ (Best Practice) การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กเด็กปฐมวัย
ของชั้นอนุบาล 1/2

ชื่อผู้จัดทำ (Best Practice) นางศุภิสรา มีเขียว

ตำแหน่ง ครูประจำชั้น โรงเรียน อีรศาสตร์

ตำบล ท่าผา อำเภอ บ้านโป่ง จังหวัด ราชบุรี โทรศัพท์ 032-743192

E-mail Chaonai3003@gmail.com สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติจริง

1. ความสำคัญของผลงานนวัตกรรม หรือวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กให้แข็งแรง ที่เด็กพอจะลากลิลา่มือซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนเพราะความคล่องแคล่วของ กล้ามเนื้อนิ้วมือให้มีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับการเขียนของเด็ก ซึ่งกิจกรรมหรืออุปกรณ์ที่ใช้ส่งเสริมการใช้ กล้ามเนื้อมือกับตาให้ประสานสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมศิลปะเพื่อช่วยให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กให้แข็งแรงขึ้น โดยการจัดให้ศิลปะเป็นกิจกรรมจำเป็นอย่างหนึ่ง สำหรับเด็กปฐมวัยในกิจกรรม สร้างสรรค์เพื่อช่วยให้เด็ก แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะตัวอย่างเช่น วาดภาพระบายสี ฝึก ตัด ปะกระดาษ ปั้น ประดิษฐ์เศษวัสดุ ประโยชน์ที่ได้จากศิลปะ ได้แก่ การสร้างงาน ศิลปะเป็นการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้จากภายในแล้วถ่ายทอด ออกสู่ภายนอก เป็นการเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการสะท้อนผล การแสดงออกทางศิลปะ ส่งเสริม ความสามารถของเด็กในการแปลสัญลักษณ์ การแสดงออกทางศิลปะทำให้เด็กเป็นผู้ทำอย่างมีความหมายและเป็นผู้สร้าง เป็นผู้ค้นพบ และทำความรู้ให้เป็นรูปร่างขึ้นมากกว่าเป็นผู้รับรู้ในสิ่งที่รู้แล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น เด็กส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และเนื่องจากเด็กในระดับปฐมวัยยังไม่มี ความคล่องตัวในการใช้กล้ามเนื้ออาจเป็นเพราะเด็กไม่ได้รับการส่งเสริมการพัฒนา กล้ามเนื้อมัดเล็กเท่าที่ควร เนื่องจากสภาพการอบรมเลี้ยงดูจากที่บ้าน ที่มักไม่ปล่อยให้เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งทำให้มีผลเสียต่อพัฒนาการของเด็กในขณะเดียวกันผู้ปกครองมีค่านิยมในการเร่งให้เด็กเขียนหนังสือได้โดยไม่คำนึงถึงความพร้อมของเด็ก และกระบวนการจัด กิจกรรมของครูผู้สอนในโรงเรียน ยังขาดกิจกรรมที่เป็น การส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเฉพาะด้านและครูมีหน้าที่เสนอแนะให้เด็กเกิดความคิดจินตนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปด้วยหลักการและเหตุผล ดังกล่าวผู้วิจัยจึงศึกษาการพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมือในการทำงานของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2.จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

1.เพื่อศึกษาและพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนธีรศาสตร์ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

2.เพื่อเปรียบเทียบทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชั้น อนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนธีรศาสตร์ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

กลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 โรงเรียนธีรศาสตร์ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี จำนวน 22 คน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดศิลปะสร้างสรรค์

เชิงคุณภาพ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 โรงเรียนธีรศาสตร์ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี จำนวน 22 คน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ด้วยการจัดศิลปะสร้างสรรค์ได้ตามวัย

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมสร้างสรรค์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนากล้ามเนื้อมือ

ระยะเวลาในการดำเนินการ

เดือนกรกฎาคม-ตุลาคม 2566 เป็นเวลา 4 สัปดาห์

สถานที่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 โรงเรียนธีรศาสตร์ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

1.1 ความหมายของทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง ความสามารถในการบังคับใช้กล้ามเนื้อ นิ้วมือ และประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาใน การทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่วมั่นคง มีผู้ให้ความหมายของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ไว้ดังนี้ พรรณี ข.เจนจิต, (2558) กล่าวว่า ความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อแขน มือ และ นิ้วมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยสัมพันธ์กับการใช้สายตา (Foman and Fleet. 1908) เน้นว่าเป็น ความสามารถในการปรับตัวที่เด็กมีทักษะการใช้มือในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้ เช่น การช่วยตัวเอง การแต่งตัว การทำงานต่าง ๆ ตลอดจนการเล่น

1.2 ความสำคัญของทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดเล็ก เป็นอวัยวะที่สำคัญหนึ่งในการได้ประกอบกิจวัตรประจำวันด้วย ตนเอง การใส่ถอด กระดุมหลุดซิปการแปรงฟันผูกเชือกรองเท้างานศิลปะรวมทั้งการขีดเขียนห้าเด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ คล่องแคล่ว จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ เส้นด้านสติปัญญาให้ดีขึ้นเพราะกล้ามเนื้อมัดเล็กมีส่วนทำให้ เด็กได้ใช้มือสำรวจ สังเกตจากการสัมผัสจับต้องในทุก ๆ กิจกรรม (อิชิฮารุ พลศิลป์ศักดิ์กุล. 2556: 111) ซึ่ง การใช้มือเพื่อที่จะจับของเล่นและเรียนรู้ทักษะ ในการช่วยเหลือตนเองเช่นการกินอาหารและแต่งตัว

1.3 ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เป็นการบริหารส่วนของร่างกายที่เล็กกว่า เช่น การจับคว่ำสิ่งของ ระหว่างนิ้วชี้และนิ้วโป้ง หรือ การ กวาดนิ้วเท้าบนผืนทราย การฝึกกล้ามเนื้อเล็กเหล่านี้ ไม่ใช่แค่ขยับนิ้วมือ หรือนิ้วเท้าเท่านั้น ยัง รวมไปถึง การใช้ริมฝีปากและลิ้นในการชิมรส และรับรู้ลักษณะรูปทรงสิ่งของ ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นการ บริหารกล้ามเนื้อเล็ก เช่นกัน โดยปรกติแล้วทักษะการเคลื่อนไหวทั้งสองชนิดจะพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน เพราะการเล่นของเด็ก ๆ ส่วน ใหญ่จะใช้กล้ามเนื้อทั้งสองแบบทำงานร่วมกันนั่นเอง ในเด็กวัยแรกเกิด สมองยังไม่เติบโตเพียงพอที่จะควบคุม การเดิน การเคลื่อนไหวต่าง ๆ โดยพัฒนาการของร่างกายจะเริ่ม จาก หัวก่อนและไล่ลงไปทีตัว ซึ่งเราจะเห็นว่า เด็กแรกเกิดนั้น จะสามารถควบคุมปาก ริมฝีปาก หน้า และลิ้นได้ดี ขณะที่ส่วนอื่น ๆ ของร่างกายจะถูก พัฒนาขึ้นตามหลัง เด็ก ๆ จะเรียนรู้การตั้งคอก ก่อนที่ จะตั้งไหล่และหลัง ให้ตรง พวกเขาจะสามารถควบคุมการ เคลื่อนไหวของแขน ก่อนควบคุมการใช้มือ และไล่ไปถึงการใช้นิ้วหยิบ จับสิ่งของ ซึ่งร่างกายของคนเราช่วงวัย เด็กจะพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อเล็ก ใหญ่ก่อนกล้ามเนื้อเล็กเสมอ ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าเด็ก ๆ จะสามารถนำ มือมาประสานกันได้ก่อนที่ จะเรียนรู้การสลับของเล่นผ่านมือจาก ข้าย ไปขวา หรือจากขวาไปซ้าย ทักษะทั้ง สองชนิดจะทำได้ดีขึ้น เรื่อย ๆ ในวัยหัดเดิน และชำนาญขึ้น เมื่อ ร่างกายเติบโต โดยคุณพ่อคุณแม่สามารถช่วย ส่งเสริมทักษะ พัฒนากล้ามเนื้อได้ด้วยการเล่น เช่น เวลาที่เด็ก สามารถนั่งได้โดยตัวเองแล้ว ให้ลองวางของเล่น ที่เขา ชอบพันรัศมีมือเอื้อมถึง ซึ่งเด็กจะต้องทรงตัวและลุกมา หยิบของเล่นของเขาเอง พ่อแม่เพียงแค่คอย ช่วย ดูและเป็นก ลังใจให้เด็กใช้ขา แขน และนิ้วมือของเขาใน การเคลื่อนไหว และหลังจากที่เด็ก ๆ สามารถเล่น ของเล่นขึ้นเก้าได้อย่างชำนาญแล้ว ให้หาของเล่น หรือ กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้เขาได้ฝึกฝนกล้ามเนื้อต่าง ๆ แต่อย่าบังคับให้ทำกิจกรรม หรือเล่นของเล่น ที่ยากเกินกว่าวัย

1.4 พัฒนาการทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก สมาคมสหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย (2555: 124) กล่าวถึง พัฒนาการความสามารถในการใช้ กล้ามเนื้อมัดเล็ก ดังนี้ เมื่ออายุ 3-4 ขวบ จะเริ่มใช้ช้อนป้อนอาหาร เองได้ เมื่ออายุ 5-6 ขวบ จะขว้างรับลูก บอลได้คล่องแคล่วมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2543:249) กล่าวถึง พัฒนาการความสามารถในการใช้ กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2.1 ความหมายของศิลปะสร้างสรรค์ จากการศึกษาการใช้คำเรียกกิจกรรมศิลปะพบว่า มีการใช้คำที่ หลากหลากแตกต่างกันไป เช่น ศิลปะ ศิลปศึกษา และศิลปะสร้างสรรค์ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้คำว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ถึงแม้จะมีผู้ใช้ คำศัพท์แตกต่างกันไป แต่ให้ความหมายของคำต่าง ๆ

2.2 ความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างมากต่อ เด็กปฐมวัย ดังที่ นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ เลิศ อานนันทนะ (2535: 44) กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์มีบทบาท สำคัญในการทำให้เด็กมีความสุข จิตใจร่าเริง เบิกบาน รู้สึกว่าตนเองมีค่า ชีวิตมี ความหมาย ก่อให้เกิดความรักความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น มีจิตสำนึกในคุณค่าความงามของศิลปะ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็น ดังนี้

2.3 ประเภทของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เกศินีนิสสัยเจริญ (๒๕๒๙: ๕ - ๖) ได้กล่าวว่า กิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์สร้างหรับเด็กปฐมวัย สามารถจัดได้ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมวาดภาพระบายสีเป็นกิจกรรมการสร้างภาพ ที่เด็กเขียนด้วยความรู้ในตัวเองให้เป็นสัญลักษณ์แบบสวยงาม จังหวะและสีเส้นต่าง ๆ แทนการใช้คำพูด เช่น การวาดภาพด้วยสีน้ำพู่กันการวาดรูประบายสีด้วยสีเทียน และดินสอสีการเล่นกับสีแบบต่าง ๆ

2. กิจกรรมการฉีกปะ และติดกระดาษ เป็นกิจกรรมที่ใช้กระดาษต่าง ๆ มาฉีก ตัดและนำมาติดบนกระดาษทำให้เป็นภาพ กระดาษที่นำมาใช้ได้แก่กระดาษหนังสือพิมพ์กระดาษวารสาร กระดาษห่อของขงวัญกระดาษสีมัน

2.4 หลักการในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมศิลปะให้กับเด็กปฐมวัยในแต่ละวัน นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กปฐมวัย นอกจากจะได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับสายตาแล้วกิจกรรมศิลปะยังสอดคล้องกับแบบแผนการเรียนรู้ของสมอง หรือที่เรียกว่า Brain Base Learning (B3) อีก ด้วย เด็กจะได้ฝึกปฏิบัติจริง มีประสบการณ์ตรงเรียนรู้ผ่านารสังเกต และฝึกกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อ เกิดจุดเชื่อมโยงของใยประสาทที่ส สามารถพัฒนาไปสู่แบบ แผนการเรียนรู้ของสมอง ในการจัดกิจกรรมศิลปะ. หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ ครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กมีประสบการณ์ตรงและฝึกปฏิบัติอย่างหลากหลาย

เครื่องมือที่ใช้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กิจกรรมสร้างสรรค์
2. แบบประเมินการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก
3. กระบวนการ หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

1. กิจกรรมการฝึกทักษะกระบวนการปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอน

- 1.1) ขั้นสังเกตรับรู้
- 1.2) ขั้นทำตามแบบ
- 1.3) ขั้นทำเองโดยไม่มีแบบ
- 1.4) ขั้นฝึกให้ชำนาญ
- 1.5) ขั้นฝึกทำตามความคิดสร้างสรรค์

2. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นแผนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นแผนการจัดกิจกรรมที่เน้น ทักษะกระบวนการปฏิบัติ 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.1) ขั้นสังเกตและรับรู้ ให้นักเรียน ดูรูปภาพการฉีกตัดปะที่ทำสำเร็จและสนทนาซักถามเกี่ยวกับ รูปภาพ

2.2) ขั้นทำตามแบบ ครูนำกระดาษ อุปกรณ์ต่าง ๆ มาจัดวางเรียงเป็นรูปผลไม้ชนิดต่าง ๆ ให้นักเรียนดู สังเกตแล้วให้นักเรียนทำตามทีละขั้นตอนนี้ เช่น การฉีกตัดปะติดดอกไม้ด้วยกาบให้เป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามแบบของจริง เป็นต้น

2.3) ขั้นฝึกทำตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูให้นักเรียนฝึกฉีก ตัด ปะ ภาพพร้อมติดตกแต่งตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

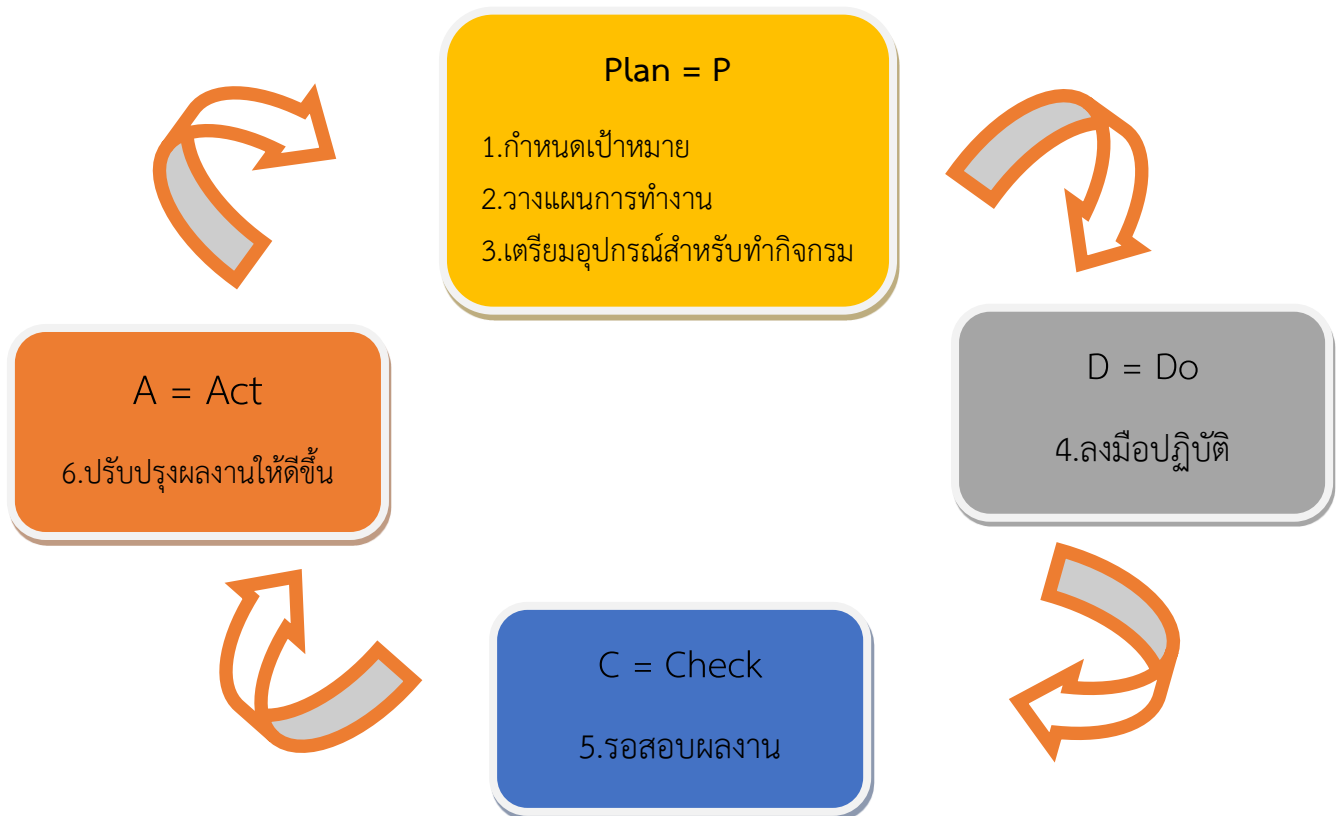
3. แบบบันทึกผลการปฏิบัติงาน เป็นแบบสังเกตพัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อ และบันทึกผลการปฏิบัติงาน ของนักเรียน โดยแบ่งระดับพัฒนาการและผลการปฏิบัติงานออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ควรเสริม หมายถึง ปฏิบัติด้วยตนเองได้บ้างไม่ได้บ้างแม้ได้รับคำชี้แนะ

ระดับที่ 2 พอใช้ หมายถึง ปฏิบัติด้วยตนเองได้ถูกต้องเมื่อได้รับคำแนะนำ

ระดับที่ 3 มากที่สุด หมายถึง การปฏิบัติด้วยตนเองอย่างถูกต้องมั่นใจ

แผนการดำเนินงาน PDCA

จากผังกระบวนการดำเนินงาน PDCA สามารถอธิบายได้ดังนี้

Plan = P

1.กำหนดเป้าหมาย โดยกรพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย เพื่อควบคุมการใช้กล้ามเนื้อเล็กให้ประสานสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นพัฒนาการที่เป็นพื้นฐานของ การเขียน และกิจกรรมอื่น ๆ และกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก โดยการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ นั้นเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือ และ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กมีความ พร้อมในการเขียน เด็กมีความสุขและเกิดความสุขในการเรียนรู้

2.วางแผนการทำงาน ดำเนินการโดยวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและตัวบ่งชี้ศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ให้กับเด็กปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบ ของสื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

3.เตรียมวัสดุ อุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมสร้างสรรค์

DO = D 4. ลงมือปฏิบัติงานตามแผน โดยการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ และนำมาใช้กับนักเรียน

Check = C 5. ตรวจสอบผลงาน โดยจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้กับเด็ก สังเกตผลการทำกิจกรรมของนักเรียน หา ข้อบกพร่องและนำไปแก้ไขปรับปรุงต่อไป

Action = A 6.ปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น โดยการวัดผลและประเมินผลจากการทำกิจกรรมของนักเรียน และนำผลได้มาปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ดำเนินการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ในแผนการจัดประสบการณ์ระดับชั้นอนุบาล 1/2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ3 วัน วันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ เวลา 10.00 - 10.30 น. วันละ 30 นาที โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย

ตารางที่ 1 การจัดกิจกรรมการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นพื้นฐาน ชั้นอนุบาลปีที่ 1/2

สัปดาห์	วันที่ทำกิจกรรม	กิจกรรมสร้างสรรค์
1.ผลไม้	วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ	-วาดภาพพระบายสี -ฉีก ตัด ปะ -วาดภาพตามจินตนาการ
2.เครื่องมือ เครื่องใช้	วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ	-วาดภาพพระบายสี -ฉีก ตัด ปะ -วาดภาพตามจินตนาการ
3.อาหารดีมีประโยชน์	วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ	-วาดภาพพระบายสี -ฉีก ตัด ปะ -วาดภาพตามจินตนาการ
4.ข้าว	วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ	-วาดภาพพระบายสี -ฉีก ตัด ปะ -วาดภาพตามจินตนาการ

4.ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินการ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 โรงเรียนธีรศาสตร์ ได้มีพัฒนาการทางกล้ามเนื้อมัดเล็ก หลังการจัด ประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่ดีขึ้น ทั้งนี้จากการจัดประสบการณ์ที่เน้นให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงโดยการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้นักเรียนสามารถใช้มือในการหยิบจับ ได้แข็งแรง มั่นคงแม่นยำ มากยิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยด้วยการจัด กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาศักยภาพด้านร่างกายอารมณ์ สังคมและสติปัญญาได้เต็มศักยภาพ

4.2 ผลสัมฤทธิ์

1. ด้านผู้เรียน นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และสนใจในการเรียนมากขึ้น เพราะได้ปฏิบัติกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนาน และกระตุ้นให้เด็กคิดและปฏิบัติด้วยวิธีการต่าง ๆ ทำให้นักเรียนใช้มือของเด็กแข็งแรง
2. กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งแสดงว่ากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กได้รับการพัฒนาและมีความแข็งแรงและยังส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กพัฒนาขึ้นเช่นกัน
3. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ส่งผลดีต่อนักเรียน และทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรม ส่งเสริมสนับสนุนและจัดหาสื่อในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

1. ในการพัฒนาครั้งนี้พบว่ากิจกรรมที่นำมาใช้ ทำให้นักเรียนใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยมีการ พัฒนา จึงควรนำกิจกรรมเกมการศึกษา เคลื่อนไหวและจังหวะ เชิดหุ่นมือ มาใช้ในการพัฒนา
2. ผู้ปกครองสามารถนำกิจกรรมไปให้เด็กทำที่บ้านเพื่อเป็นการพัฒนาอย่างเต็มตาม ศักยภาพ

4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เด็กได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ ทำให้เข้าใจและเกิดทักษะ นำไปสู่การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้ดีขึ้นต่อไป
2. ครูผู้สอนเห็นคุณค่าของกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ที่จะใช้กิจกรรมพิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป
3. เด็กมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

5.ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยที่ทำให้วิธีการพัฒนากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ประสบผลสำเร็จ คือ

1. คณะครู นักเรียนทุกคนให้การสนับสนุนและร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
2. ครูมีความมุ่งมั่น ในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก
3. ผู้ปกครองให้การร่วมมือสนับสนุนในการจัดหาสื่อเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม
4. เด็กปฐมวัยมีความสนใจและกระตือรือร้นในการทำงาน
5. มีการประเมินพัฒนาการและปรับปรุงผลการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

6.บทเรียนที่ได้รับ

1. เด็กปฐมวัยเกิดทักษะต่าง ๆ ดีขึ้น หลังจากจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ ด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และ ความคิดละเอียดลออ ได้ดีขึ้น
3. เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ดีขึ้น พร้อมทั้งจะเรียนรู้ในระดับต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ความคิดและจินตนาการ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาด้านอื่น ๆ ต่อไป
2. เด็กมีความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรมการวาดภาพระบายสี การฉีก ตัด ปะ กระดาษ การประดิษฐ์สิ่ง ๆ มีความสุขและสนุกกับการเลือกอุปกรณ์ตามความสนใจ มีความคิดและจินตนาการของตนเอง ในการสร้างผลงาน
3. เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์บางชนิด การแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ การเก็บของเข้าที่เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว การรักษาความสะอาด และมีความผิตชอบทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

การนำผลงานไปประยุกต์ให้และแนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ที่ใช้ชุดกิจกรรมกับเด็กที่ความต้องการพิเศษ
2. ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมต่อความสามารถด้านอื่น เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความ เชื่อมั่น ในตนเอง หรือพฤติกรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น.

7.การเผยแพร่นวัตกรรม/แนวปฏิบัติที่ดีและการยกย่องชมเชย

รูปแบบ/วิธีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ (best Practice)

- เผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์
 - รายงานผลการประเมินตนเอง
 - วารสารธีรศาสตร์ ปีการศึกษาละ 1 ฉบับ
 - แผ่นพับ ประกาศ จดหมาย ตามวาระและโอกาสที่จำเป็น / เหมาะสม
 - ป้ายไวเนล ป้ายโปสเตอร์ ตามวาระและโอกาสที่จำเป็น / เหมาะสม
 - เผยแพร่ผลงานผ่านเว็บไซต์โรงเรียนธีรศาสตร์ Website : www.theerasart.ac.th

.การขยายผล ต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ผลงานนวัตกรรม หน่วยงานที่มีส่วนร่วม

- ขยายผลกับเพื่อนครู

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เยาวพา เดชะคุปต์ (2538 :หน้า 36)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ศรีสุข ชีพพานิชย์(2553, หน้า 34)

เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม

- หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
- พรรณี ช.เจนจิต, (2558) ความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อแขน มือ และนิ้วมือ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆโดยสัมพันธ์กับการใช้สายตา
- อธิฐาน พลศิลป์ศักดิ์กุล. (2556: 111) การใช้มือเพื่อที่จะจับของเล่นและเรียนรู้ทักษะ ในการช่วยเหลือตนเองเช่นการกินอาหารและแต่งตัว
- สมาคมสหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย (2555: 124) กล่าวถึง พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก
- กีเซล (ประมวญ ดิตคินสัน. 2554: 178-179; อ้างอิงมาจาก Gesell. 1947) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยา

ภาคผนวก

การใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ในการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

การใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ในการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

การใช้กิจกรรมสร้างสรรค์ในการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก

